een bewogen trektecht door het verleden

onze voorouders hebben geschiedenis geschreven

We hebben allemaal onze eigen tijd op aarde. Ofwel zijn we nu volop aan de gang met ons leven, ofwel is dat al voorbij. De generaties komen en gaan. Van vader en moeder op zoon of dochter. Ze veranderen al sinds mensenheugenis zowat om de 25 jaar. Elke 25 jaar staat nieuw jong geweld klaar om de fakkel over te nemen en een stuk leven voor zich te maken. Het resultaat van al die voorbije generaties noemen we 'geschiedenis'.

Wat is er allemaal geschied in die vele vorige levens? Dat is de vraag die ik me stel. Zelf geboren in de Westhoek en misschien wel de 50ste in de rij van nakomelingen sinds iemand daar ergens in de nevel van de voorbije jaren voor de eerste keer neerschreef wat hij beleefde. Het waren mijn en jouw voorouders die onze geschiedenis schreven. Letterlijk, met hun bestaan, hun werken en afzien hebben ze onze levens voorbereid en de wereld rondom ons gemaakt als de plek die we nu kennen en die we straks ook zullen afgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Mijn reeks van 10 boeken is een eerbetoon aan al die voorouders die onze geschiedenis vorm gaven. De 6.570 pagina's verleden gaan in eerste instantie over die generaties jong en oud volk die telkens opnieuw hun toekomst moesten zoeken in de onzekere wereld die wij nu nog altijd bevolken.

eigenlijk is alles verleden

Niets fascinerender dan het verleden. Want eigenlijk is alles verleden. Die vorige zin 'Want eigenlijk is alles verleden' is op zich al verleden want hier staat al de volgende zin neergeschreven. Gek toch? Er bestaan eigenlijk maar drie periodes in ons leven. Het verleden, het nu en de toekomst. Het 'nu' is zo kort dat je er eigenlijk niets over kan schrijven of denken want 'nu' is al terug voorbij. En de toekomst? Je weet er niets van. Komt die er of komt die er niet? Je kunt alleen maar fantaseren wat de toekomst je zal brengen. Hopen op goed geluk. Straks stap je het huis uit om te gaan werken of naar school te gaan.

Allemaal onvoltooide toekomst die straks mondjesmaat maar vliegensvlug het 'nu' wordt om daarna als een schicht voorgoed te verdwijnen in het onmetelijk heelal van ons verleden. Het heden en de toekomst zijn hoegenaamd niet tastbaar. Niet voelbaar en niet ruikbaar. Wat onze zintuigen ruiken, zien, betasten en voelen, mag je onmiddellijk in de lade van het verleden stoppen. De rook van de sigaret, de volle smaken van fruit en groente zijn het gevolg van enige chemie in onze hersenen, maar verdwijnen met elke tel van de tijd achter ons. Eerst biologie van het moment en vervolgens verzwolgen via de 'terug' knop van de geschiedenis.

de adem van wat voorbij is

Wat of welk hemelsbreed verschil maakt het verleden met het ongrijpbare van het heden en de toekomst? Het verleden is voorbij en dat kan je werkelijk aan alles zien. Het voetpad waar je op wandelt werd ooit door iemand aangelegd. De stad waarin we wonen is er niet zomaar gekomen. Aan alles ruik je, voel je, ervaar je de geest van het verleden. Elk bos, elk huis, elke omheining heeft zijn eigen verleden.

Een kasseisteen is ooit uit de groeve gehakt. Door wie? Met welk gereedschap? Wanneer? Wie heeft die geplaatst hier in deze straat? Hoeveel volk is er al overheen gelopen? En wie heeft voor al dat volk gezorgd? Het verleden is natuurlijk ook een flink stuk fantasie en daarom eigenlijk vergelijkbaar met de toekomst. Maar het wezenlijk verschil ligt hem in de taal. De geschriften die onze voorouders tijdens hun tijd op aarde toevertrouwden aan het perkament of papier, vertellen over het ontstaan van onze omgeving. Ze vertellen over hun belevenissen. Hun vreugde, verdriet en frustraties. Ze getuigen over dood en geboorte. Over bouwen en over destructie. Over vrede en oorlog. Over het klimaat en de toestand op aarde. Dankzij die neergepote taal wordt het verleden grijpbaar en begrijpelijk voor wie nu leeft.

speuren naar vergeten verleden

'De Kronieken van de Westhoek' koesteren een diepe nieuwsgierigheid, een haast religieus respect voor de voorgeschiedenis van onze voorouders in het zuiden van West-Vlaanderen. Vooral het verleden van onze Westhoek, de streek van Ieper, Poperinge, Veurne, Diksmuide, Nieuwpoort. Maar natuurlijk ook Menen, Wervik en zeker ook de streek van Belle, Cassel, Bergues, Rijsel, St.-Omer en de hele Franse Westhoek die zo veel honderden jaren ons wel en wee heeft gedeeld gedurende onze eigen volksgeschiedenis. Ook de gebeurtenissen in bijvoorbeeld Gent en Brugge komen aan bod omdat die wezenlijk hun impact hebben op onze lokale geschiedenis. En ook op macroniveau, het graafschap Vlaanderen, wordt getuurd naar relevante zaken voor wat betreft het verleden van de Westhoek.

Gedurende tien jaar verzamelde ik in de diverse plaatselijke archieven, bibliotheken en bij allerhande lokale heemkringen systematisch alle mogelijke studies, handschriften, boeken, thesissen, getuigenissen, kronieken, artikelen, krantenartikelen, die ooit al dan niet gepubliceerd werden over onze regio. In het (oud-) Frans of (oud-) Vlaams, of in andere talen. Een database van bronnen die mij een zee van inzicht bezorgde.

niet alleen maar de historische waarheden

Laat het meteen duidelijk zijn: 'De Kronieken van de Westhoek' zijn er niet op gericht om enkel en alleen historische waarheden te publiceren en zijn daarom in de strikte zin van het woord geen academische plek waar elk feit gestaafd wordt door een reeks van historische bronnen. Je kent dat wel beste lezer: bij elke zin hoort een reeks voetnoten die op hun beurt die fameuze zin moeten staven. Laat het meteen duidelijk zijn: de manier waarop deze kronieken de geschiedenis benaderen is anders. Geen voetnoten, geen teksten die om de haverklap verwijzen naar hun respectieve bronnen. Niet dat die bronnen er niet zijn hoor.

Vaak worden die op hetzelfde niveau geplaatst van de tekst zelf en worden de schrijvers ervan zelfs op een voetstuk geplaatst. Kijk maar naar Lambin, Augustijn van Hernighem of pastoor Vandermeulen. En even vaak worden bronnen sceptisch benaderd. De auteur wil zich helemaal niet meten met die academisch gevormde historici en deze kronieken mogen vanuit puur historisch oogpunt absoluut niet beschouwd worden als geschiedenisboeken 'an sich'. De 'Kronieken van de Westhoek' ambiëren een totaal andere aanpak die volledig haaks staat op de traditionele invalshoek waarop ons verleden en onze geschiedenis aangepakt wordt.

de tabloids van de geschiedenis

De kroniekteksten baseren zich voornamelijk op geschiedschrijvers en chroniqueurs van voor 1900. Enerzijds gedegen historici en anderzijds eenvoudige lieden en notabelen die in hun eigen tijd de gebeurtenissen van hun omgeving aan het papier of perkament toevertrouwden. Lieden die zich baseerden op verhalen en mondelinge overlevering van hun voorouders. Daarin proef je duidelijk wat al dan niet waarheid is. Of voel je hun overdrijvingen en besef je dat hun teksten vaak gekleurd zijn. Naïeve histories over mirakels en religie die voor de lezer grappig moeten overkomen. Maar ze vormen een teken van hun tijd, precies zo kunnen we ontdekken hoe ze toen leefden en dachten. Dat is voor mij levende geschiedenis. Hun oude schriften als de tabloids van de geschiedenis geven ook de harde waarheid prijs over levens die niet over rozen gingen.

In mijn werk neem ik hun gedachten over, duid ik hier en daar aan wat ik niet geloof maar laat het vooral aan de lezer over wat hij of zij ervan denkt. Het komt er op aan dat jullie proeven van het verleden. En eigenlijk maken die oude kronieken geen verschil met de tabloids uit onze hedendaagse kranten en tijdschriften. Het blijft een persoonlijke zoektocht naar de waarheid van onze keuze.

geschiedenis moet je niet leren maar beleven

De boeken rekenen vrij drastisch af met het stof en met de saaiheid van geschiedenis. Geen opsomming van feiten, geen uit het hoofd leren van data. Geschiedenis moet je niet leren maar zelf beleven. Meegaan in het verhaal van de tijd. Empathie is de boodschap. De hoofdstukken zijn vertelsels. Ik neem de lezer bij de hand en stap met hem in het verleden. Schrijver en lezer samen op expeditie in de tijd. Afdwalen in het verleden lijkt sterk op terugkeren in een heuse teletijdmachine. In het volle besef dat de vertellingen geen fictie zijn maar pure werkelijkheid.

Mijn taal is bewust eenvoudig gehouden. Liefst korte zinnen. Geen complexe termen of benamingen zonder dat er duidelijk wordt uitgelegd wat die betekenen. Hoe kan je ooit van geschiedenis houden als je de gebruikte termen niet eens begrijpt? Telkens als de schrijver worstelt met een gegeven, gaat hij op zoek naar verduidelijking en zorgt hij ervoor dat wat neergeschreven wordt duidelijk is. Met voldoende randinformatie. Als de Franse koning Charles VII tijdens zijn bewind een kind is van amper 10 jaar, dan wordt dit aangegeven. Geschiedenisboeken schrijven over koning Charles VII, de 'Kronieken van de Westhoek' hebben het over het kind en de puber in de handen van zijn entourage.

op een bevattelijke manier vertellen over het verleden

Met deze verteltrant als leidraad is het gedachtegoed van deze kronieken ontstaan. De lokroep van de geschiedenis en het willen weten wat er toen ooit echt gebeurde zorgen er op hun beurt voor dat de lezer wel degelijk begrijpt wat er werkelijk aan de hand was. Ik wil vertellen over het verleden op een manier die voor de mensen begrijpelijk en te bevatten is. Onze lokale geschiedenis verpakt als moderne afzonderlijke episodes met een weelde aan veelbetekenende tussentitels. De lezer kan deze teksten het best vergelijken met spannende kampvuurverhalen.

Telkens opnieuw wordt werk gemaakt van een verrassend herschrijven van vervlogen teksten, waar zeker ook de ruimte voorzien is voor de nodige persoonlijke oprispingen, aanvullingen en commentaar. Graven en bevelhebbers worden op het zelfde niveau geplaatst als de gewone mensen van toen. Het concept van de 'Kronieken' is er op gericht om de boeken op een intuïtieve manier te lezen. De vele tussenstops in de verhalen, staan pertinent in de inhoudstabel. Voeg daarbij zeker ook mijn persoonlijke voorliefde om zoveel mogelijk chronologisch te werken. De lezer hoeft deze boeken niet van begin tot einde te lezen en kan gerust inpikken bij het hoofdstuk, het jaartal of de tussentitel naar keuze.

geen saaie histories maar ongemeen boeiende lectuur

Wat weten wij, mensen van het heden nu eigenlijk over dat verleden? Weinig! Algemeenheden, feiten. Wat vage restanten en flarden uit onze schooltijd. We zijn al blij dat we de namen van enkele koningen en keizers kunnen tevoorschijn toveren. Keizer Karel, het Stenen Tijdperk, de Oude Belgen. De Guldensporenslag. De oorlogen van 14-18 en 40-45 en daar houdt het voor velen al op.

Geschiedenis is echter meer dan zomaar de theorie. Geen saai vak, geen rijen bestofte en vergeten boeken. Het is een levende materie. Net zoals achter het journaal op tv levende mensen en bewogen gebeurtenissen schuilgaan is dat ook het geval met historische werken. Onder het stof van vervlogen dagen huist zo vaak en zo veel menselijke ellende, vreugde, ontgoocheling, armoede, honger, dorst, ziekte en dood. In 'De Kronieken van de Westhoek' ga ik heel gericht op zoek naar de persoonlijke sfeer en de sociale elementen in de streekgeschiedenis. Het is die emotionele zoektocht naar de menselijke toets die deze boeken precies zo leesbaar maakt en de sentimenten van de lezer beroert. Telkens weer vouwt de grijsheid van ons verleden open, als een ontluikende bloem in de lente. En dan pas komen de geuren en de jeugd van al die vroegere mensenlevens weer tot leven.

een passioneel herschrijven van vervlogen teksten

De 10 boeken zijn geschreven zoals ik ze zelf wil lezen. De lezer voelt mijn liefde voor de geschiedenis. Niet specifiek bedoeld voor de typische historicus maar vooral voor de man en de vrouw in de straat die het ook wel eens wil lezen hoe het er in de geschiedenis aan toeging. Ik herschrijf oude en ondoorzichtige teksten tot ze opnieuw een leesbaar geheel vormen voor de lezer van vandaag. Verwerkt in een passioneel taalmaatpak met een duidelijke voorliefde voor het Vlaams in al zijn varianten en dialecten. Zelfs oud-leerlingen die een broertje dood hadden aan het vak geschiedenis gaan overstag voor de kronieken van de Westhoek. Ook voor de leraar geschiedenis bieden ze een meerwaarde!

Waar de waarheid ligt laat ik vaak over aan de mening van de lezer. Soms slaat de twijfel ook toe bij mezelf en staat die twijfel ook neergeschreven met eigentijdse 'wat ze de mensen toch allemaal wijsmaakten' opmerkingen. Ik probeer de vinger te leggen op de verzinselen, manipulatie, machinaties, demagogie, het verdraaien van halve waarheden en de vaak doelbewuste propaganda. Mijn oprispingen en vaak cynische humor laten de amateur-historicus toe om zich zelf een opinie te vormen over dubieuze kwesties uit het verleden.

deel 1 - 580 bladzijden -

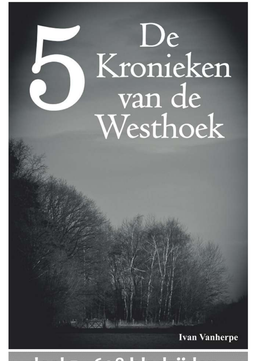
deel 2 - 546 bladzijden -

deel 3 - 540 bladzijden -

deel 4 - 516 bladzijden -

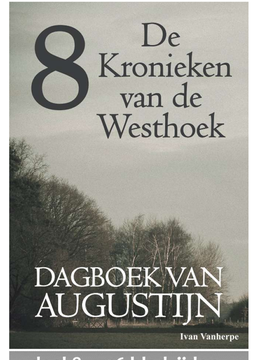
deel 5 - 698 bladzijden -

deel 6 - 712 bladzijden -

deel 7 - 678 bladzijden -

deel 8 - 736 bladzijden -

deel 9 - 776 bladzijden -

deel 10 - 788 bladzijden -